

Sygn. akt II CK 333/04

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko "G.(...)" spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o zapłatę,

po rozP. na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 5 stycznia 2005 r.,

kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 lutego 2004 r., sygn. akt

I ACa (...),

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 5 lutego 2004 r. oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 kwietnia 2003 r., którym to wyrokiem Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 90.500 zł z odsetkami oraz orzekł o kosztach postępowania. U podłoża tego rozstrzygnięcia legł pogląd, że w sprawie brak podstaw do uznania dokonanych przez powoda wpłat na rzecz spółki jako

dopłat do kapitału. Dokonana bowiem przez powoda wpłata 22.500 zł stanowiła pożyczkę, a kwota 68.000 zł nienależne świadczenie.

Kasacja powódki – oparta na obu podstawach z art. 393¹ k.p.c. - zawierała zarzut naruszenia art. 410 § 2, 58, 411 pkt 1 k.c. oraz art. 231, 233 w zw. z art. 382 k.p.c. i zmierzała do zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa, bądź jego uchylenia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rację ma Sąd Apelacyjny, że obowiązek do dopłat ma charakter fakultatywny, to znaczy, że może być wprowadzony do umowy spółki z woli jej stron, tj. wspólników. Inaczej mówiąc jedynym źródłem obowiązku dopłat jest umowa spółki. W sytuacji gdy dopłaty nie są przewidziane w umowie spółki, zmiana umowy spółki polegająca na wprowadzeniu postanowienia przewidującego możliwość nałożenia dopłat wymaga jednomyślności jako zmiana umowy spółki zwiększająca świadczenia wspólników (art. 246 § 3 KSH). Dopłaty mogą być w takiej sytuacji nałożone na wspólnika dopiero po dokonaniu stosownej zmiany umowy spółki i wpisie tej zmiany do rejestru.

Wychodząc z tych założeń Sąd Apelacyjny trafnie uznał, na gruncie poczynionych ustaleń, że dokonane przez skarżącego wpłaty nie stanowiły dopłat w rozumieniu art. 177 kodeksu spółek handlowych. W sytuacji bowiem gdy umowa spółki nie przewiduje obowiązku dopłat, to wspólnicy nie mogą w oparciu o przepisy kodeksu spółek handlowych zrealizować dopłat jedynie na podstawie uchwały wspólników.

Uszło jednakże uwagi Sądu Apelacyjnego, że zobowiązanie się wspólników do dokonania wpłat na rzecz spółki na podstawie takiej uchwały, oceniane powinno być na podstawie przepisów kodeksu cywilnego. W rezultacie Sąd Apelacyjny przy ocenie charakteru prawnego dokonanych przez powoda wpłat pominął ustalenie, iż w czerwcu 1999 r. a następnie 13 grudnia 1999 r., zostały podjęte jednomyślne uchwały o zobowiązaniu się wspólników - w razie potrzeby - do dokonania na rzecz spółki wpłat gotówkowych, które będą przeznaczone na podwyższenie kapitału zakładowego przez utworzenie nowych udziałów, które miały być objęte przez wspólników stosownie do wpłaconych kwot, a co za tym idzie, przedwcześnie uznał, że wymienione wpłaty stanowiły pożyczkę i nienależne świadczenie.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w wyroku.